

**SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
DĖL NUOMOS MOKESČIO UŽ VALSTYBINĘ ŽEMĘ ADMINISTRAVIMO
BEI ŠIO MOKESČIO NEPRIEMOKOS ADMINISTRAVIMO VERTINIMO**

2016 m. gruodžio 30 d. Nr. KADV3-7
Skuodas

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2016 m. spalio 3 d. pavedimą Nr. KA1-10

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Kristina Nikartienė
Kontrolieriaus pavaduotoja Neringa Stasiūtė

Auditas pradėtas 2016-10-03
Auditas baigtas 2016-12-21

TURINYS

SANTRAUKA.....	3
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS.....	3
IŽANGA.....	4
AUDITO REZULTATAI.....	5
1. Teisinės prielaidos.....	5
2. Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimas.....	6
3. Valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokos ir jų administravimas.....	9
4. Gautinų sumų už valstybinės žemės nuomą nuvertinimas.....	10
PRIEDAI.....	12

SANTRAUKA

Vartojami sutrumpinimai:

Ataskaita – Audito ataskaita dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo bei šio mokesčio nepriemokos administravimo vertinimo;

Savivaldybės taryba – Skuodo rajono savivaldybės taryba;

Savivaldybės administracija – Skuodo rajono savivaldybės administracija;

2016 m. spalio 3 d. – gruodžio 21 d. laikotarpiu buvo atliktas veiklos auditas, kurio metu buvo siekiama įvertinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimą bei šio mokesčio nepriemokos administravimą.

Auditas atliktas vykdant Skuodo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus 2016 m. spalio 3 d. pavedimą Nr. KA1-10. Auditą atliko Skuodo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kontrolierė Kristina Nikartienė ir kontrolieriaus pavaduotoja Neringa Stasiūtė.

Audito įrodymai surinkti analizuojant 2012–2016 m. biudžeto pajamų, valstybinės žemės nuomos mokesčio priskaičiavimo, surinkimo, nepriemokų duomenis ir atliekant įvairias procedūras: dokumentų, vidaus tvarkų, teisės aktų peržiūra ir analizė, skaičiavimas, tikrinimas, palyginimas, stebėjimas, pokalbis, situacijos analizė.

Audito metu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Pranas Vaškys, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėja dirbo Kristina Simaitienė, Architektūros ir urbanistikos vedėju dirbo Tomas Bagočius. Asmuo, atsakingas už valstybinės žemės nuomos mokesčio apskaičiavimą ir pranešimų mokėtojams pateikimą – Centralizuotos buhalterijos skyriaus vyresnioji specialistė Janina Buivydaitė.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Atlikus auditą, nustatyta, kad Savivaldybės administracija neužtikrina efektyvaus nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo bei šio mokesčio nepriemokos administravimo, nes:

- Nėra aiškios nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo tvarkos. Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisyklės¹ nenustato aiškaus nuomos už valstybinę žemę mokesčio ir nepriemokos administravimo: mokesčio administravimo veiksmus atlieka kitas skyrius negu nurodyta, sumos raginimo siuntimui nurodytos litais, nenustatytos nei sumos, nei terminai, nei procedūros dėl priverstinio nepriemokos išieškojimo.

- Nėra skaičiuojamas valstybinės žemės nuomos mokesčio už daugiabučių namų žemę.
- Nesurenkamas valstybinės žemės nuomos mokesčio už garažų bendrijų žemę.
- Nenustatomi valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokų nuvertėjimo požymiai ir neregistruojamas nuvertėjimas buhalterinėje apskaitoje.

¹ Patvirtintos Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2010-11-25 sprendimu Nr. T9-213

Atlikus aukščiau išvardintų veiksmų analizę, pateikiamos rekomendacijos dėl efektyvesnio nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo.

Savivaldybės administracijai rekomenduojama:

1. Atnaujinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo tvarką.
2. Siekti, kad į Savivaldybės biudžetą būtų gaunamos valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamos už daugiabučių namų žemę bei už garažų bendrijų žemę.

IŽANGA

Auditas atliktas vykdant Skuodo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus 2016 m. spalio 3 d. pavedimą Nr. KA1-10.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus².

Audituojamas subjektas – Skuodo rajono savivaldybės administracija, kodas – 188751834, adresas LT – 98112 Skuodas, Vilniaus g. 13.

Audito tikslas – įvertinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimą bei šio mokesčio nepriemokos administravimą.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³ 22 straipsnį, vienas iš savivaldybių biudžeto pajamų šaltinių yra – pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandens fondų vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus.

1 lentelėje pateikiame duomenis apie 2013–2016 metų (2016 metų planas) Savivaldybės biudžeto pajamas, surinktą žemės nuomos mokesį, kokį procentą žemės nuomos mokesčio sudaro nuo visų biudžeto pajamų, suteiktas lengvatas ir žemės nuomos mokesčio nepriemokas.

1 lentelė

Biudžeto pajamų ir valstybinės žemės nuomos mokesčio, suteiktų lengvatų bei nepriemokų dinamika 2013–2016 m.

Metai	Biudžeto pajamos (tūkst. Eur)	Žemės nuomos mokesčiai (tūkst. Eur)	Procentas nuo biudžeto pajamų dalies	Suteikta lengvatų (tūkst. Eur)	Nepriemoka (tūkst. Eur)
2016	14870,8	40,0	0,3	6,5	14,7
2015	15226,8	42,0	0,3	6,7	14,2
2014	15685,8	42,5	0,3	6,8	17,3
2013	16532,3	45,6	0,3	8,3	27,2

Žemės nuomos mokesčiai kiekvienais metais sudaro 0,3 proc. visų Savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybės tarybai suteikta išimtinė kompetencija⁴ – teikti mokesčių lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita. Iš pateiktų duomenų matyti, kad vadovaujantis Savivaldybės tarybos priimtais sprendimais, kiekvienais analizuojamais metais suteikta valstybinės žemės nuomos mokesčio lengvatų vidutiniškai už 7 tūkst. eurų.

² Valstybinio audito reikalavimai patvirtinti Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (nauja redakcija Nr. XII-2314, 2016-04-14, nuo 2016-04-27)

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str.

Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo veiksmus atlieka Savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos skyrius. Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimas ir mokesčio mokėtojų duomenų kaupimas Savivaldybės administracijoje vykdomas naudojant UAB „Algoritmų sistemos“ žemės nuomos mokesčio informacinę sistemą MASIS.

AUDITO REZULTATAI

1. Teisinės prielaidos

Valstybinės žemės nuomos mokesčių iki 2003 metų administravo Valstybinė mokesčių inspekcija, vadovaujantis Mokesčių administravimo įstatymo 7 straipsniu. 2001 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. IX – 395 nuo 2003 m. sausio 1 d. buvo panaikintos Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybinės žemės nuomos mokesčio administratoriaus funkcijos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę“ nuo 2003 m. sausio 1 d. savivaldybėms pavest nustatyti konkretų nuomos mokesčio už valstybinę žemę tarifą bei mokesčio mokėjimo terminus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr.1081 pakeistas 1.6. punktas (įsigaliojo nuo 2011-01-01), kuriuo nustatyta, kad valstybinės žemės nuomos mokesčiai turi būti sumokėtas į savivaldybės biudžetą iki kalendorinių metų lapkričio 15 dienos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarime Nr.1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ numatyta, kad savivaldybės, kurios teritorijoje yra naudojami valstybinės žemės sklypai, tarybos nustato konkretų žemės nuomos mokesčio tarifą, turi teisę mažinti žemės nuomos mokesčių arba visai nuo jo atleisti, apskaičiuoja fiziniams asmenims žemės nuomos mokesčio dydį, nustato žemės nuomos mokesčio mokėjimo terminus bei apie visa tai informuoja sklypų naudotojus. Juridiniai asmenys, naudojantys valstybinės žemės sklypus, patys apskaičiuoja žemės nuomos mokesčio dydį pagal pateiktus kadastro duomenis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr.1082 pakeisti 5 bei 7 punktai (įsigaliojo nuo 2011-01-01) pagal kuriuos savivaldybės fiziniams asmenims žemės nuomos mokesčių apskaičiuoja ir apie tai informuoja iki kalendorinių metų lapkričio 1 dienos. Žemės nuomos mokesčių visi žemės sklypų naudotojai turi sumokėti į savivaldybės biudžetą iki kalendorinių metų lapkričio 15 dienos.

Audito metu valstybinės žemės nuomos mokesčiui administruoti Skuodo rajono savivaldybėje galiojo:

- Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 25 d sprendimu Nr. T9-213 patvirtintos „Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisyklės“ (toliau- Taisyklės);
- Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr. T9-215 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2012 metų tarifų ir lengvatų nustatymo“;
- Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 29 d. sprendimas Nr. T9-174 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2013 metų tarifų ir lengvatų nustatymo“;
- Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimas Nr. T9-145 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2014 metų tarifų ir lengvatų nustatymo“;

- Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. T9-175 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2015 metų tarifų ir lengvatų nustatymo“;
 - Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T9-153 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2016 metų tarifų ir lengvatų nustatymo“;
- Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. A1-491 patvirtintas „Skuodo rajono savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos vadovas“ (toliau – Apskaitos vadovas).

2. Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimas

Valstybinės žemės nuomos mokestis administruojamas vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu⁵ patvirtintomis Taisyklėmis.

Taisyklėse nurodyta, kad nuomos mokestį už valstybinę žemę administruoja Savivaldybės administracija, o administravimo veiksmus atlieka Finansų skyrius ir Architektūros ir urbanistikos skyrius, kai realiai administravimo veiksmus atlieka tik Centralizuotos buhalterijos skyrius.

Viena iš mokesčio administratoriaus funkcijų – apskaičiuoti valstybinės žemės nuomos mokestį. Mokestis apskaičiuojamas pagal mokesčio administratoriaus turimus naujausius skaičiavimo duomenis. Nuomos mokestis už valstybinę žemę apskaičiuojamas žemės sklypo (jo dalies) vertę padauginus iš mokesčio tarifo. Juridinis asmuo nuomos mokestį už valstybinę žemę apskaičiuoja pats ir užpildytą deklaraciją dviem egzemplioriais nustatytu terminu pateikia mokesčio administratoriui. Juridiniam asmeniui nepateikus mokesčio deklaracijos, mokestis skaičiuojamas pagal mokesčio administratoriaus turimus duomenis. Taikyti mokesčio tarifai 2012–2016 metais pateikti 2 lentelėje.

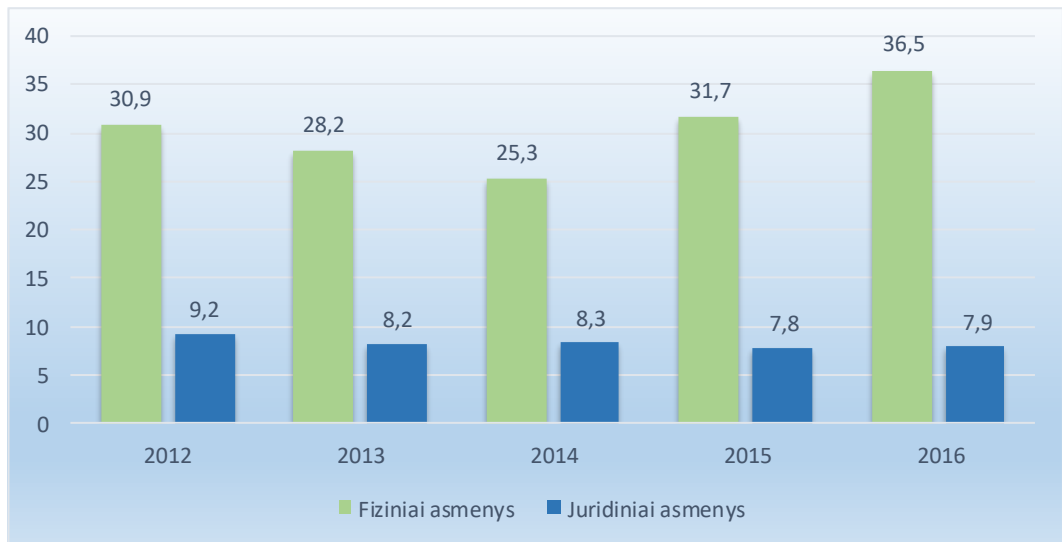
2 lentelė

Valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifai 2012–2016 metais

Žemės paskirtis	Mokesčio tarifai				
	2012	2013	2014	2015	2016
Žemės ūkio	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Komercinė ir kita	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Garažų bendrijų	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Pramonės ir sandėliavimo	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Mažaaukščių ir daugiaaukščių gyvenamųjų namų	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Bendrojo naudojimo sodininkų bendrijų	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Nenaudojami ir apleisti sklypai	4	4	4	4	4
Išnuomotai aukciono būdu					
Miškų ūkio	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kita	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

Kiekvienais metais priskaičiuojama vidutiniškai apie 40 tūkst. Eur. valstybinės žemės nuomos mokesčio. Detali informacija apie fiziniams ir juridiniams asmenims priskaičiuotą valstybinės žemės nuomos mokestį, įskaitant pritaikytas lengvatas, pateikta 1 diagramoje.

⁵ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2010-11-25 sprendimas Nr. T9-213

1 diagrama. Priskaičiuotas valstybinės žemės nuomos mokestis, tūkst. Eur.
Šaltinis: parengė Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Kaip matome iš 1 diagramos duomenų, priskaičiuoto valstybinės žemės nuomos mokesčio fiziniams asmenims suma nuo 2012 m. iki 2014 m. mažėjo, o 2015 ir 2016 m. augo. Priskaičiuojama mokesčio suma juridiniams asmenims per penkerių metų laikotarpį keitėsi nežymiai, nuo 2012 m. iki 2016 m. sumažėjo 1,3 tūkst. eurų.

Bendra priskaičiuota valstybinės žemės nuomos mokesčio suma fiziniams ir juridiniams asmenims, tūkst. eurų:

2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
40,1	36,4	33,6	39,5	44,4

Aukščiau pateikti duomenys apie priskaičiuotą žemės nuomos mokestį, pritaikius Savivaldybės tarybos sprendimais nustatytas mokesčio lengvatas.

Savivaldybės taryba, pasinaudodama jai įstatymu suteikta išimtinė kompetencija, teikia mokesčių lengvatas valstybinės žemės nuomos mokesčio mokėtojams. Tarybos sprendimu⁶ 2016 metais buvo nustatyti neapmokestinami žemės sklypų dydžiai:

- 1) kaimo vietovėje už žemės ūkio paskirties ir namų valdos sklypus iki 3,0 ha;
- 2) mieste už namų valdų žemės sklypus iki 0,30 ha žemės.

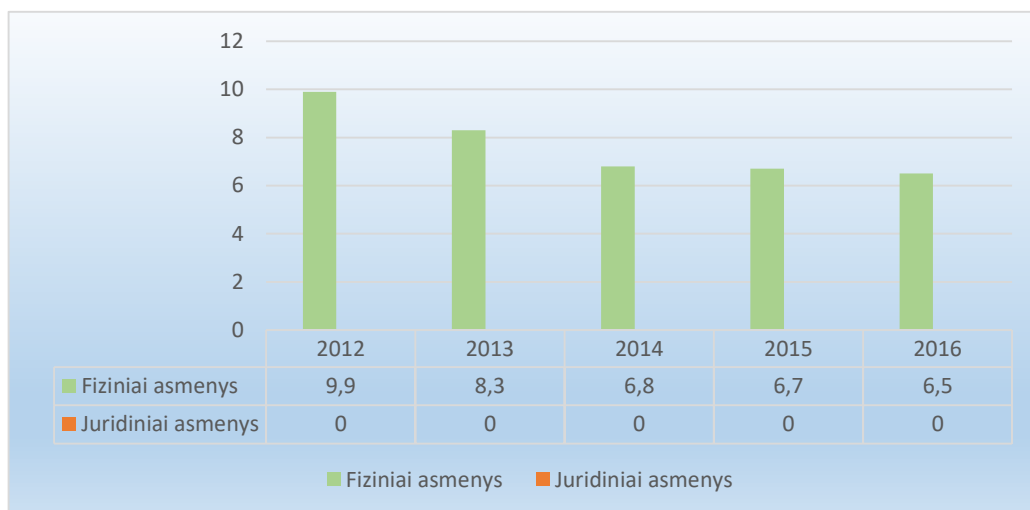
Neapmokestinami žemės sklypų dydžiai buvo taikomi:

- 1) asmenims, kuriems nustatytas 0–40 proc. darbingumo lygis (iki 2007 m. birželio 30 d. I ir II grupės invalidams);
- 2) asmenims, sulaukusiems pensinio amžiaus;
- 3) nepilnamečiams vaikams, kai jų šeimose apmokestinamojo laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų.

Nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio mokėjimo atleidžiami tie mokėtojai, kurių nuomos mokesčio suma ne didesnė kaip 2 eurai ir įstaigos ir įmonės, kurių steigėja yra Savivaldybė.

Suteikiamų lengvatų suma nuo 2012 m. kiekvienais metais mažėja. Informacija apie suteiktas lengvatas 2012–2016 m. pateikta 2 diagramoje.

⁶ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2016-09-29 sprendimas Nr. T9-153 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę 2016 m. tarifų ir lengvatų nustatymo“

2 diagrama. Suteiktos mokesčio lengvatos, tūkst. Eur

Šaltinis: parengė Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Visa informacija apie 2012–2016 metais priskaičiuotą valstybinės žemės nuomos mokestį fiziniams ir juridiniams asmenims bei suteiktas lengvatas pateikta 1 priede.

Pažymėtina, kad visiškai nėra skaičiuojamas valstybinės žemės nuomos mokestis už daugiabučių namų žemę. Tam įtakos turi netinkamai vykdoma daugiabučių namų Skuodo rajone valdymo ir priežiūros kontrolė. Iki šiol rajone nėra užtikrintas tinkamas daugiabučių namų valdymas, t. y. nepasirinktas vienas iš valdymo būdų: įsteigti butų ir kitų patalpų savininkų bendriją, sudaryti jungtinės veiklos sutartį ar paskirti administratorių. Taigi, šiuo metu nėra galimybės pateikti bendrą sąskaitą daugiabučių namų gyventojams, kad būtų sumokėtas mokestis už valstybinės žemės nuomą. Skuodo rajono savivaldybėje yra 64 daugiabučiai.

Mieste yra ir keletas garažų bendrijų, tačiau tik viena yra teisiškai įregistruota. Todėl tik iš bendrijos „Vairas“ į biudžetą yra gaunamas valstybinės žemės nuomos mokestis už garažų bendrijų žemę. Kitiems garažų savininkams taip pat yra skaičiuojamas valstybinės žemės nuomos mokestis už garažų bendrijų žemę, tačiau, apskaičiuota mokesčio suma nesiekia 2 eurų, pritaikoma nuostata, kad nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio mokėjimo atleidžiami tie mokėtojai, kurių nuomos mokesčio suma ne didesnė kaip 2 eurai ir pranešimai mokėtojams nesiunčiami.

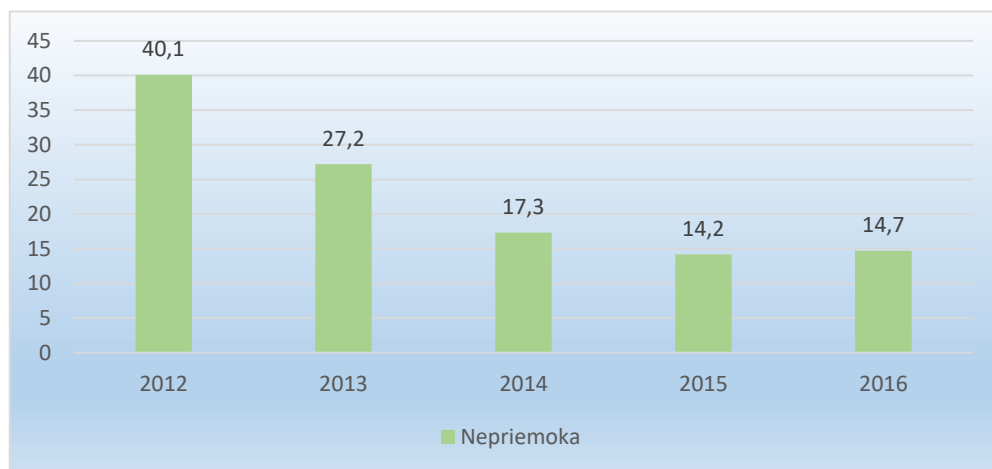
Šiuo metu Savivaldybės administracijoje jau atliekami veiksmai, padėsiantys užtikrinti tinkamą daugiabučių namų Skuodo rajone valdymo ir priežiūros kontrolę, t. y. jau paskirtas⁷ darbuotojas, kuriam pavesta organizuoti pagalbą susijusią su butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veikla bei vykdyti jų priežiūrą ir kontrolę. Taip pat jau yra patvirtintas⁸ daugiabučių gyvenamųjų namų maksimalaus bendrojo naudojimo objektų administravimo tarifo apskaičiavimo tvarkos aprašas. Todėl tikėtina, kad ateinančiais 2017 metais bus skaičiuojamas valstybinės žemės nuomos mokestis už daugiabučių namų žemę ir į biudžetą bus surenkama papildomų pajamų, gautų už valstybinės žemės nuomą.

⁷ Skuodo rajono savivaldybės administracijos 2016-11-02 įsakymas Dėl pavedimo Rasai Andriekienei Nr. A6-332.

⁸ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2016-11-24 sprendimas Nr. T9-189 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės daugiabučių gyvenamųjų namų maksimalaus bendrojo naudojimo objektų administravimo tarifo apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokos ir jų administravimas

Žemiau esančioje diagramoje pateikta informacija apie valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemoką 2012–2016 metais.

3 diagrama. Valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemoka, tūkst. Eur

Šaltinis: parengė Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Analizuojant penkerių metų tendenciją, matome, kad nepriemokų sumos ženkliai mažėja. 2016 m. gruodžio 5 d. duomenimis daugiau kaip 360 dienų buvo pradelsta sumokėti 8,3 tūkst. eurų valstybinės žemės nuomos mokesčio. Sąlyginė nepriemoka, kurią vėluojama sumokėti 1–90 dienų, sudaro 6,4 tūkst. eurų. Tikėtina, kad didžioji šios nepriemokos dalis bus sumokėta iki 2016 m. gruodžio 31 d., nes tokia tendencija, kad asmenys sumoka iki metų pabaigos, pastebima kiekvienais metais.

Nepriemokų sumą sudaro daugiausiai pavieniai fiziniai asmenys ir keletas juridinių asmenų, kurių nepriemokos suma nėra reikšminga. Pagrindinė juridinių asmenų nepriemokų priežastis – įmonių bankrotas, likvidavimas, fizinių asmenų – nemokumas. Tai įtakoja sunki ekonominė ir finansinė padėtis.

Juridinių asmenų nepriemokos suma nėra reikšminga ir sudaro tik 0,5 tūkst. Eur, t.y. tik 6 proc. nuo visos ilgalaikės nepriemokos. Likusi dalis – fizinių asmenų nepriemokos suma.

Taisyklėse nurodyta, kad mokesčių administratorius inicijuoja mokestinės nepriemokos išieškojimą nustatyta tvarka. Tačiau Taisyklėse labiau nustatyta tvarka dėl raginimo geruoju sumokėti mokesťį. Raginimų siuntimo dėl nepriemokos sumos nurodytos litais. Apie priverstinį nepriemokos išieškojimą nurodyta tik tiek, kad Administracijos direktoriui pateikiami skolininkų sąrašai dėl mokesčio išieškojimo ir kad jis bus išieškotas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Susiformavusi praktika, kad Centralizuotos buhalterijos skyriaus specialistas visą reikalingą informaciją dėl priverstinio nepriemokos išieškojimo perduoda Teisės, personalo ir dokumentų valdymo skyriaus specialistui, kuris atlieka teises procedūras dėl nepriemokos išieškojimo. Taisyklėse nenustatytos nei sumos, nei terminai dėl priverstinio nepriemokos išieškojimo.

2016 m. liepos mėn. buvo išduoti teismo įsakymai dėl nesumokėto žemės nuomos mokesčio 4,0 tūkst. Eur sumos ir 0,3 tūkst. Eur delspinigių. Iki šių metų gruodžio 20 dienos skolininkai sumokėjo 1,9 tūkst. Eur nepriemokų ir 0,1 tūkst. Eur delspinigių. Dėl likusios nesumokėtos skolos išieškojimo bus kreipiamasi į antstolius.

Antstolių išieškotos nepriemokų sumos 2012-2016 metais, tūkst. eurų:

2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
0,85	0,51	1,29	0,35	0,18

Per penkerius metus antstoliai išieškojo 3,2 tūkst. eurų nepriemokų, daugiausiai išieškota 2014 metais – 1,29 tūkst. Eurų.

Pagal Taisyklių nuostatas, mokesčio prievolė pripažįstama pasibaigusi, kai:

- 1) ji įvykdoma;
- 2) mokesčio mokėtojo mokestinė nepriemoka priverstinai išieškota;
- 3) įstatymų nustatytais atvejais mokesčio mokėtojas atleidžiamas nuo mokesčio prievolės vykdymo;
- 4) juridinis asmuo likviduotas, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, kai prievolę turi įvykdyti kiti asmenys;
- 5) fizinis asmuo mirė ir neatsiranda paveldėtojas bei nėra galimybės padengti mokestinės nepriemokos iš mirusio asmens palikimo;
- 6) suėjo teisės aktais nustatytas mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas;
- 7) mokesčio mokėtojo mokestinės nepriemokos neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių ar netikslinga išieškoti ekonominiu požiūriu.

Mokesčio mokėtojo mokestinė nepriemoka pripažįstama pasibaigusia ir nurašoma iš apskaitos dokumentų, kai Savivaldybės taryba priima sprendimą nurašyti mokestinę nepriemoką.

Kaip pastebėta audito metu, mokesčio prievolės pripažinimo pasibaigusia atvejai ne visada taikomi, nes paskutinį kartą valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokos (iki 10 Lt) ir permokos (2003-2004 m.) buvo nurašytos 2010 metais⁹. Nurašyta 2,4 tūkst. Lt permokų ir 0,7 tūkst. Lt nepriemokų.

Būtina koreguoti Taisykles, kad atitiktų esamą padėtį ir kad jose būtų nustatytos ir apibrėžtos visos mokesčio ir nepriemokų administravimo procedūros ir jų būtų laikomasi. Mokestį administruojančius Centralizuotos buhalterijos ir Architektūros ir urbanistikos skyrius supažindinti su būtinomis atlikti funkcijomis ir mokesčio ir nepriemokų administravimo procedūromis.

4. Gautinų sumų už valstybinės žemės nuomą nuvertinimas

Gautinų sumų nuvertėjimo procedūra turi būti atliekama remiantis 17-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (toliau –Standartas) reikalavimais ir Apskaitos politikos Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos aprašo VI dalies nuostatomis.

Pagal 17-ojo Standarto 35 punktą finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar yra požymių, kad finansinio turto balansinė vertė gali būti sumažėjusi. Jei pasirodo, kad tokių prielaidų esama, turi būti nustatyta už tą turtą tikėtina atgauti suma. Standarto 36 punkte skelbiamas nuvertėjimo požymių sąrašas, kuris nėra baigtinis. Viešojo sektoriaus subjektas gali nustatyti ir kitus požymius, rodančius, kad finansinis

⁹ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2010-12-22 sprendimas Nr. T9-224

turtas gali būti nuvertėjęs. Vienas iš nuvertėjimo požymių gali būti, kai nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi įsipareigojimai.

Apskaitos politikoje nustatyta, kad siekiant teisingai rodyti gautinų sumų vertę finansinės būklės ataskaitoje, gautinos sumos rodomos grynąja verte, iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimą. Grynosios vertės koregavimas nėra gautinos sumos nurašymas, nes įstaiga neatsisako pretenzijų į šias sumas.

Nustatant kiekvienos gautinos sumos balansinę vertę, kai nesilaikoma sutarties sąlygų, gautinos sumos suskirstomos į grupes pagal vėlavimo sumokėti terminus.

Kiekvienų finansinių metų pabaigoje atlikus metinę gautinų sumų apmokėjimų inventorizaciją ir nustatius, kad gautinų sumų skolas vėluojama gražinti 360 ar daugiau dienų, apskaičiuojamas 100 proc. tokių skolų nuvertėjimas

Savivaldybės administracija valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokų nuvertėjimo požymių nenustato ir buhalterinėje apskaitoje nuvertėjimo neregistruoja.

Kontrolės ir audito tarnybos kontrolierė

Kristina Nikartienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Neringa Stasiūtė

Susipažino:

Savivaldybės administracijos direktorius

Pranas Vaškys

PRIEDAI

Ataskaitos priedų sąrašas:

1. PRISKAIČIUOTAS VALSTYBINĖS ŽEMĖS NUOMOS MOKESTIS 2012–2016 M.
2. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.

PRISKAIČIUOTAS VALSTYBINĖS ŽEMĖS NUOMOS MOKESTIS 2012–2016 M.

Žemės paskirtis	Metai														
	2012			2013			2014			2015			2016		
	Fiziniai	Juridiniai	Iš viso	Fiziniai	Juridiniai	Iš viso	Fiziniai	Juridiniai	Iš viso	Fiziniai	Juridiniai	Iš viso	Fiziniai	Juridiniai	Iš viso
Žemės ūkio	32931,1	1159,8	34090,9	29432,8	1141,3	30574,1	24997,5	1148,7	26146,2	32171,8	1350,4	33522,2	36372,6	1371,0	37743,6
Bendrojo naudojimo sodininkų bendrijų										5,0		5,0			
Mažaaukščių gyvenamųjų namų	4936,4	111	5047,4	4337,9	115,4	4453,3	3782,1	87,4	3869,5	3399,0	83,7	3482,8	3531,3	79,6	3610,9
Daugiaaukščių gyvenamųjų namų															
Pramonės ir sandėliavimo (ir garažų bendrija "Vairas")	1005,9	2923,5	3929,4	1087,1	2163,7	3250,8	1231,3	2109,2	3340,5	911,2	1968,6	2879,9	1133,1	2130,1	3263,2
Komercinės paskirties ir kita	1963,0	5030,7	6993,7	1622,4	4787,5	6409,9	2066,7	4963,4	7030,1	1901,4	4428,3	6329,7	1978,8	4339,0	6317,7
Priskaičiuota (iki lengvatų suteikimo)	40836,5	9225	50061,5	36480,2	8207,9	44688,1	32077,6	8308,7	40386,3	38388,4	7831,1	46219,5	43015,7	7919,8	50935,4
Suteikta lengvatų	9914,3	6,3	9920,6	8292,2	4	8296,2	6770,9	0	6770,9	6660,2	4,2	6664,3	6534,55	1,3	6535,85
Priskaičiuota (po lengvatų suteikimo)	30922,2	9218,7	40140,9	28188	8203,9	36391,9	25306,7	8308,7	33615,4	31728,2	7826,9	39555,2	36481,1	7918,5	44399,6

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Atnaujinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo tvarką.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	Savivaldybės tarybos sprendimu bus patvirtinta nauja nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo tvarka.	2017-06-01
2.	Siekti, kad į Savivaldybės biudžetą būtų gaunamos valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamos už daugiabučių namų žemę bei už garažų bendrijų žemę.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	Bus sutvarkyti žemės sklypų apie daugiabučius dokumentai ir apskaičiuotas žemės nuomos mokestis pagal suformuotų sklypų plotus. Už garažų bendrijų žemę bus skaičiuojamas mokestis pagal nustatytą tvarką.	2018-01-01

Kristina Nikartienė
2016-12-30